

Vergaderjaar 2019–2020

35 300 VII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2020

Nr. 121

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 mei 2020

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister van Financiën, op grond van art. 94 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (hierna: Wet FinBES) het overzicht bijzondere uitkeringen Caribisch Nederland aan.

Op grond van de Wet FinBES kunnen de afzonderlijk verantwoordelijke Ministers aan de openbare lichamen een financiële bijdrage onder voorwaarden in de vorm van een bijzondere uitkering verstrekken ten behoeve van een bepaalde publieke taak. Voor bijzondere uitkeringen geldt, in tegenstelling tot de vrije uitkering, dat zij voor een bepaald doel worden verstrekt. Bijzondere uitkeringen kunnen zowel tijdelijk als incidenteel van aard zijn. Indien het geld niet wordt besteed aan het voorgeschreven doel of als een doelstelling niet wordt gerealiseerd dan kan de betrokken Minister het geld terugvorderen bij de openbare lichamen.

Artikel 94 van de Wet FinBES verplicht tot het verstrekken van een overzicht van bijzondere uitkeringen, met de daarvoor in de lopende begroting beschikbare bedragen. In onderstaand overzicht vindt u de gerealiseerde uitgaven in 2019 die als bijzondere uitkering zijn verstrekt. Voor 2020 zijn de in de begroting 2020 opgenomen bedragen vermeld, dus exclusief de mutaties die gedurende het begrotingsjaar nog doorgevoerd gaan worden.

Naar aanleiding van de kabinetsreactie op de voorlichting van de Afdeling advisering van de Raad van State en het Interdepartementaal Beleidsonderzoek Koninkrijksrelaties (Kamerstuk 35 300 IV, nr. 11) brengt het kabinet momenteel in kaart op welke wijze het overzicht bijzondere uitkeringen kan worden uitgebreid om zo meer inzicht te geven in de financiële

ondersteuning aan Caribisch Nederland. Deze uitbreiding zal gepresenteerd worden in het overzicht bijzondere uitkeringen van volgend jaar.

Overzicht bijzondere uitkeringen

Integrale aanpak sociaaleconomische initiatieven

	Realisatie 2019	Begroting 2020
BZK	€ 7.422.716	–

Op basis van de vraag en behoefte van het lokaal bestuur in Caribisch Nederland zijn in 2019 bijzondere uitkeringen verstrekt ten behoeve van sociaaleconomische initiatieven. Doel hiervan was om naast de vrije uitkering gericht initiatieven te kunnen ondersteunen op het sociaaleconomische vlak met additionele begeleiding en ondersteuning vanuit Den Haag.

Het Tijdelijk Besluit bijzondere uitkeringen integrale projecten BES is per 1 januari 2020 van rechtswege geëindigd. Gelijktijdig met het eindigen van dit tijdelijk besluit, is ook de overheveling van budgetten van de Ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) uit onder meer de boedelscheiding SVB na 10-10-'10 geëindigd, waaruit deze projecten werden gefinancierd. Deze restmiddelen worden in 2020 teruggeboekt naar SZW en VWS. Overigens is het van belang te benadrukken dat de looptijd van deze projecten langer is dan de duur van het Tijdelijk besluit. Veel projecten lopen dit jaar en volgend jaar nog door.

De teruggeboekte middelen voor 2020 en komende jaren zetten SZW en VWS in bij het omzetten van de integrale projecten in structurele voorzieningen op het sociale domein, zoals voorzieningen op het terrein van arbeidsbemiddeling, armoedebestrijding en schuldhulpverlening, maatschappelijke ondersteuning, sport en eerstelijns jeugd- en gezinszorg.

Kostenbesluit Veiligheidswet BES

	realisatie 2019	begroting 2020
JenV	€ 300.000	€ 300.000

Deze bijzondere uitkeringen zijn een bijdrage in de kosten die voortvloeien uit de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de brandweezorg.

Regeling Bijzondere uitkering Natuur

	Realisatie 2019	begroting 2020
LNV	€ 1.123.116	–

De bijzondere uitkering natuur is verstrekt voor projecten gericht op het bevorderen van behoud van koraal, duurzaam gebruik van natuur, of de synergie bij het duurzaam gebruik van natuur in combinatie met landbouw en toerisme.

De regeling is per 1 januari 2020 beëindigd.

Wet sociale kantrajecten jongeren BES

	realisatie 2019	begroting 2020
OCW	€ 1.068.958	€ 1.107.558

Via de Sociale Kantrajecten Jongeren (SKJ) krijgen jongeren tussen de 18 en 25 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald en werkloos zijn de kans om voorbereid te worden op een terugkeer naar het reguliere onderwijs of, wanneer dit niet mogelijk is, de stap naar de arbeidsmarkt. SKJ-trajecten vormen daarmee een belangrijk onderdeel van het onderwijs in Caribisch Nederland, door studenten terug op het goede spoor te zetten naar het behalen van een startkwalificatie of door het aanleren van vaardigheden die nodig zijn voor een goede start op de arbeidsmarkt.

Tijdelijke regelingen publieke gezondheidszorg

	realisatie 2019	begroting 2020
VWS	€ 921.703	€ 900.000

Caribisch Nederland ontvangt een meerjarige bijzondere uitkering voor de uitvoering van de taken op het terrein van de publieke gezondheidszorg, zoals bedoeld in de Wet publieke gezondheid. In de begroting voor 2020 is een bedrag van € 900.000 gereserveerd voor Caribisch Nederland.

Incidentele bijzondere uitkeringen

	realisatie 2019	begroting 2020
BZK	€ 13.691.054	–
lenW	€ 51.740.000	€ 9.874.000
LNV	€ 1.949.984	€ 251.673
SZW	€ 135.000	€ 7.629.464
VWS	–	€ 600.000

BZK

BZK heeft in 2019 ruim € 7 mln. uitgekeerd aan de eilanden voor organisatieontwikkeling. Aan Bonaire ter versterking van de uitvoeringscapaciteit in het kader van het Bestuursakkoord. Aan Saba voor capaciteitsversterking voor de uitvoering van het Saba package en voor financieel en administratief projectbeheer. Sint Eustatius heeft van BZK uitkeringen ontvangen voor stabilisering van de klif (€ 5,7 mln.), voor verbetering van het financieel beheer, operationalisering rekenkamer, en voor de voorbereiding van verkiezingen.

Ook in 2020 heeft BZK bedragen gereserveerd om de openbare lichamen ter versterken in hun uitvoeringskracht. Dat kan via een formele geldstroom richting de openbare lichamen (bijzondere uitkering), maar ook op andere wijze. Voor 2020 heeft BZK nog geen bijzondere uitkeringen als instrument opgenomen in de begroting. Besluitvorming over de bijzondere uitkeringen vindt in de loop van het jaar plaats op basis van de vraag en behoefte van de openbare lichamen en de beschikbare middelen.

lenW

lenW heeft in 2019 aan Bonaire uitkeringen verstrekt voor het meerjarige programma wegen en voor milieudoelinden.

Aan Saba zijn uitkeringen voor wegen, zeehavens en luchthavens (structurele en wederopbouwmiddelen) en voor wederopbouw van de watervoorziening.

Aan Sint Eustatius zijn uitkeringen verstrekt voor wederopbouw en exploitatie van wegen, voor wederopbouw van de haven, en voor de aanschaf van een afvalverbrandingsinstallatie.

Aan alle drie de eilanden zijn uitkeringen verstrekt voor het tegengaan van plastic producten voor eenmalig gebruik.

De reservering in de begroting 2020 betreffen bijdragen voor de aanpak van de erosieproblematiek op Sint Eustatius, de ontwikkeling van het afvalbeheer op Bonaire en de vernieuwing van de brandstofopslag op Bonaire.

LNV

LNV heeft in 2019 uit het budget van de Regio Envelop, bijzondere uitkeringen verstrekt voor de projecten BES-landbouwontwikkeling (Bonaire en Saba) en het tegengaan van loslopend vee (Saba). De reservering in de begroting 2020 is eveneens voor de projecten BES-landbouwontwikkeling (Bonaire en Saba).

SZW

SZW heeft in 2019 een bijzondere uitkering van € 135.000 verstrekt aan het openbaar lichaam Saba voor het project «Three steps to work». Dit project is gericht op initiatieven rond werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en het versterken van de samenhang tussen deze initiatieven.

In de begroting van 2020 heeft SZW bedragen opgenomen voor het versterken van de kinderopvang in Caribisch Nederland. In totaal gaat het om een maximaal bedrag van € 7.629.464. Het Rijk en de openbare lichamen werken aan het structureel verankeren van een stelsel voor kwalitatief goede, veilige, betaalbare kinderopvang en buitenschoolse voorzieningen dat beschikbaar is voor alle kinderen in Caribisch Nederland in wetgeving vanaf 2022. De financiering is hier een belangrijk onderdeel van.

VWS

In de VWS-begroting is voor 2020 € 600.000 opgenomen voor de uitvoering van het Sport- en Preventieakkoord en voor het structureel financieren van met integrale gelden opgezette voorzieningen.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.W. Knops